

Flaming Creatures, 1936. Jack Smith

19.02.17

Diumenge 18:30 h

RITUALS DE LA TRANSFIGURACIÓ

Rubin filma a *Christmas on Earth* una orgia en un lloc indeterminat, fora del temps i l'espai. La doble projecció superposada d'aquesta pel·lícula es desenvolupa de manera diferent en cada sessió. *Lucifer Rising*, per la seva banda, desenvolupa la fascinació d'Anger per l'occultisme, Aleister Crowley i la imatgeria de l'antic Egipte. Aquesta pel·lícula va generar la seva pròpia mitologia al voltant dels participants en el rodatge (Marianne Faithfull, el germà de Mick Jagger o el líder de Led Zeppelin, Jimmy Page, entre d'altres) i de les vicissituds que va patir la filmació original. A *Flaming Creatures*, Smith juga a filmar situacions aparentment inconnexes, potser properes a la performance, en una pel·lícula que va provocar que el seu creador hagués d'afrontar un judici per obscenitat.

Barbara Rubin:
Christmas on Earth, 1963, 29 min.

Kenneth Anger:
Lucifer Rising, 1972, 29 min.
(Copia de Cinédoc París Films Coop)

Jack Smith:
Flaming Creatures, 1963, 45 min.

Projecció en 16 mm
Majors de 18 anys

01. *Christmas on Earth*, per Ara Osterweil

Noia jueva de classe mitjana del barri de Queens, [Barbara] Rubin va arribar a la comunitat del cinema *underground* de Nova York quan solament era una adolescent. A diferència de l'adolescent comuna, no obstant això, Rubin acabava de sortir d'un correccional de menors per consum de drogues, consum que havia iniciat, paradoxalment, després d'ingerir un bon grapat de píndoles dietètiques receptades per controlar el seu pes. Gràcies al seu oncle, William Rubin, que aleshores dirigia el Gramercy Arts Theater, on es realitzaven moltes projeccions de pel·lícules d'avantguarda, Barbara va conèixer a Jonas Mekas, el defensor més important del cinema underground, així com fundador de la Film-Makers' Cooperative i, després, d'Anthology Film Archives. A petició del seu oncle, que tractava de trobar una sortida creativa per al comportament irreverent de Barbara, Mekas la va contractar per ajudar en la Filmmakers' Coop. En 1963 Rubin va prendre prestada la càmera Bolex de 16mm de Mekas i, en el transcurs de tres dies, va filmar *Christmas on Earth*, la "pel·lícula més sexualment explícita". Originalment anomenada *Cocks and Cunts [Polles i Conys]*, abans de ser rebatejada prenent prestada una frase del poema èpic d'Arthur Rimbaud "Una temporada a l'infern", *Christmas on Earth* consistia en dues bobines en blanc i negre de trenta minuts de durada, que Rubin habitualment projectava alhora, una imatge sobre l'altra. Amb la col·locació de diversos filtres de color en la lent del projector, a més d'una banda sonora generada amb qualsevol ràdio disponible, la ja de per si densa *Christmas on Earth* es transforma en una evocadora performance multimèdia de múltiples significats i efectes canviants. Les riques i resplendents textures de *Christmas on Earth* s'aproximen a les parpellejants i màgiques llums de les festes a les quals el títol de la pel·lícula fa referència.

Segons el dramaturg Richard Foreman, qui, al costat de la seva aleshores esposa Amy Taubin, era un íntim amic i defensor primerenc de Rubin, *Christmas on Earth* es va mostrar originalment sense muntar. Al principi ofería llargues i "impactants" escenes sexuals entre les disfressades i maquillades estrelles de l'*underground* Gerard Malanga i Naomi Levine, mostrant com fornicaven en gairebé totes les posicions imaginables. *Christmas on Earth* era contínuament remuntada per cada performance. Foreman sosté que va ser el descobriment que va fer Rubin del muntatge ràpid de les pel·lícules de Gregory Markopoulos el que la va inspirar a editar el film original en dinàmics fragments. Segons ell, això va realçar l'efecte caleidoscòpic de la pel·lícula, mentre que va disminuir l'efecte emocional. Encara que els crítics de cinema van elogiar el remuntatge per les virtuoses i aparentment deliberades justaposicions, Rosebud [Rose Feliu-Pettet] sosté que Rubin, amb els pits enlairats i col·locada d'anfetamines, va filmar la pel·lícula a l'atzar, va llançar els fragments de pel·lícula en un cistell d'escombraries, i la va reconstruir sense pensar.

Ara Osterweil, "Absently Enchanted. The Apocryphal, Ecstatic Cinema of Barbara Rubin", *Women's Experimental Cinema: Critical Frameworks*, 2007.

02. *Lucifer Rising*, per Kenneth Anger

Aquesta va ser realment la primera gran pel·lícula sobre la màgia negra o la màgia blanca o com vulgueu dir-ho. Sóc membre de la OTO (Ordo Templi Orientis), una ordre ocultista fundada pel geni britànic Aleister Crowley, qui va ser difamat per la premsa sensacionalista.

Lucifer Rising tracta de déus egipcis invocant a l'àngel Lucifer, amb la finalitat de donar pas a una nova era oculta, d'acord amb els principis de la OTO. Vaig mentir una mica per filmar a Egipte. Vaig dir que estava fent un documental sobre les creences de l'antic Egipte i necessitava filmar en els decorats reals: davant de l'Esfinx, en Karnak, al llarg del Nil, on es veuen uns bells temples en ruïnes. Les autoritats s'ho van empassar.

Marianne Faithfull [l'estrella de la pel·lícula, que interpreta a la deessa Lilith] conta que la vaig hipnotitzar i la vaig obligar a fer coses contra la seva voluntat. No va anar així. Quan la vaig portar a Egipte, era addicta a l'heroïna i va tenir el valor de portar una mica a la seva caixa de maquillatge sota els pols per a la cara, per la qual cosa semblava una altra classe de maquillatge. Si l'haguessin arrestat o descobert, ens haurien afusellat a tots, doncs aquesta era la pena llavors. Crec que totes les drogues són crosses. No les necessites per ser creatiu. *Lucifer Rising* no és psicodèlica, és una pel·lícula de Kenneth Anger. És el meu estil. Mai vaig dir que havies de prendre LSD abans de veure-la, això és una mentida. Un periòdic s'ho va inventar.

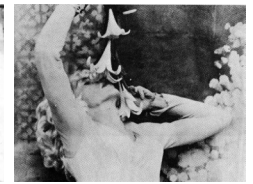
Kenneth Anger: *How I made Lucifer Rising*, *The Guardian* (22 de juliol de 2013)

01

02

03

03. *Flaming Creatures*, per Susan Sontag

L'únic a lamentar sobre els primers plànols de penis flàccids i pits saltarins, els plànols de masturbacions i de sexe oral en *Flaming Creatures* de Jack Smith és que fan que sigui difícil simplement parlar d'aquesta notable pel·lícula; un ha de defensar-la. Però en defensar-la i parlar d'ella no vull fer que sembli menys escandalosa, menys impactant del que és. Per deixar-ne constància: en *Flaming Creatures*, dues dones i molts homes, la majoria d'ells vestits amb elegants vestits femenins, volotegen, posen i posturegen, ballen uns amb uns altres, interpreten diverses escenes de voluptuositat, frenesí sexual, romanç i vampirisme, acompanyats per una banda sonora que inclou alguns clàssics del pop llatí ("Siboney", "Rosella"), rock'n'roll, esquinçades de violí, música taurina, una cançó xinesa, el text d'un anunci boig d'una nova marca de "llapis de llavis en forma de cor" usat en la pantalla per un munt d'homes, alguns disfressats i uns altres no, i un cor de crits i xiscles aflautats que acompanyen la violació en grup d'una jove mamelluda, una violació que felicitament es converteix en una orgia. Per descomptat, *Flaming Creatures* és escandalosa, i és el que pretén. El mateix títol ens ho diu.

Dit això, *Flaming Creatures* no és pornogràfica, si definim pornografia com la intenció manifesta i la capacitat d'excitar sexualment. La representació de la nuesa i dels diversos intercanvis sexuals (amb la notable ommissió de la cardada heterosexual) està massa ple de patetisme i ingenuïtat per ser lasciva. Abans que sentimentals o luxurioses, les imatges sexuals de Smith són alternativament infantils i divertides.

L'hostilitat policial cap a *Flaming Creatures* no és difícil d'entendre. És inevitable, per desgràcia, que la pel·lícula de Smith hagi de lluitar per la seva vida en els tribunals. El que és decebedor és la indiferència, l'aprensió, la franca hostilitat cap a la pel·lícula demostrada per gairebé tots en la madura comunitat intel·lectual i artística. Els seus gairebé únics partidaris són un grup lleial de cineastes, poetes i joves "Villagers". *Flaming Creatures* encara no s'ha convertit en un objecte de culte, premi atorgat pel grup New American Cinema la seu del qual és la revista *Film Culture*. Tothom hauria d'estar agraït a Jonas Mekas, qui gairebé sense ajuda, amb tenacitat i fins i tot heroïsmes, ha fet possible que vegem la pel·lícula de Smith i tantes altres noves obres. No obstant això, cal dir que els pronunciaments de Mekas i el seu seguici són estridents i, sovint, positivament alienants. És absurd per part de Mekas dir que aquesta nova fornada de pel·lícules, inclosa *Flaming Creatures*, és un fet sense precedents en la història del cinema. Tal ferocitat fa un flac favor a Smith, fent innecessàriament difícil entendre el meritori de *Flaming Creatures*. *Flaming Creatures* és un petit però valuós treball en una tradició particular, la del cinema poètic del shock. En aquesta tradició trobem *Le Chien Andalou* i *L'Âge d'Or* de Buñuel, parts de la primera pel·lícula d'Eisenstein, *La vaga*, *Freaks* de Tod Browning, *Les Maîtres-Fous* de Jean Rouch, *La Sang des Bêtes de Franju*, *Laberint de Leniča*, les pel·lícules de Kenneth Anger (*Fireworks*, *Scorpio Rising*) i *Noviciat* de Noël Burch.

Susan Sontag, "Flaming Creatures de Jack Smith", (Contra la interpretació, 1969)

Pròxima projecció:

19.02.17

Dijous 20:00 h

JAMES HERBERT I STAN BRAKHAGE